

IDEA STUDIES JOURNAL

International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies

Open Access Refereed E-Journal & Indexed & Publishing
IDEAJournal (ISSN:2587-2168)

 ideastudies.com ideastudiesjournal@gmail.com

Disciplines: Business Administration, Economy, Econometrics, Finance, Labour Economics, Political Science, Public Administration, International Relations

Article Type	Research Article
Volume	5
Issue	12
Page	196-203
Article Published Date	31.08.2019
Doi Number	http://dx.doi.org/10.26728/ideas.201
Reference	Tosun, A. & Demir, B. (2019). "Spor Aktivitelerinin Ortaöğretim Öğrencilerinin Başarı Ve Motivasyonuna Etkisinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi", International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies, (ISSN:2587-2168) Vol:5, Issue: 12; pp:196-203

SPOR AKTİVİTELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI VE MOTİVASYONUNA ETKİSİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SPORT ACTIVITIES ON SUCCESS AND MOTIVATION OF SECONDARY STUDENTS IN TERMS OF SOME VARIABLES

Öğr.Gör. Aykut TOSUN

Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Orcid.Org/0000-00026839-8858, Kocaeli/Türkiye

Öğr.Gör. Barış DEMİR

Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Orcid.Org/0000-0001-6997-6413, Kocaeli/Türkiye

ÖZ

Motivasyon üzerine yapılan çalışmalarda yaklaşımlar, erken dönem mekanik yaklaşımlarından günümüzde bilmeye ve anlamaya yönelik yaklaşımlara dönmüştür. Zihinsel performans ile fiziksel uygunluk arasında olumlu bir ilişki olup olmadığı yıllardır insanların ilgisini çekmektedir. Motivasyon bireyin hareketlerinin arkasında bulunan davranışa enerji sağlayan organizmaların içindeki ve çevresindeki güçler psikoloji alanında "güdü" olarak tanımlanır. Buna ilave olarak spor da sorumluluk ve işbirliği eğilimi ile düzen sağlama kabiliyetini ortaya çıkararak kişinin sosyalleşmesine yardımcı olmaktadır.

Bu bildirinin amacı, spor aktivitelerinin öğrencilerin akademik başarı ve motivasyona etkilerini araştırmaktır. Bu amaçla Kocaeli ili Körfez İlçesi Hereke beldesinde bulunan orta öğretim (Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi)'nde okuyan 246 orta öğretim öğrencisi ile anket yapılmış, veriler yarı yapılandırılmış mülakat şeklinde toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu yönüyle çalışma nitel bir araştırma özelliği taşımaktadır. Ayrıca çalışmada verilen cevapların gruplandırılıp yüzde ve frekanslarının belirlenmesi yoluyla nicel verilere de ulaşılmıştır.

Yapılan bu çalışmada öğrencilerin spor aktivitelerinin orta öğretim öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisinin yüksek düzeyde olduğu ve bu etkinin "spor yaptığı kademe türü" ve "spor yapma sıklığı" değişkenlerine göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği, "cinsiyet", "lise türü" ve "yaş" değişkenlerine göre ise istatistiki olarak farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Motivasyon, Orta Öğretim Öğrencileri, Başarı

ABSTRACT

In the studies on motivation, the concept turns from early mechanical approaches to approaches to knowing and understanding today. A positive relationship between mental performance and physical fitness. In the field of

psychology, motivation is defined as "motive., Where there are organizations that are organized according to the behavior that reveals the existence of motivation of the individual. In addition, sports can also have responsibility and duty. The aim of this paper is to investigate the effects of sports activities on academic achievement and motivation. This study was conducted in the form of an interview structured according to the plan with 246 secondary school students attending secondary education (Vocational High School and Anatolian High School) located in Hereke town of Körfez District of Kocaeli province. The data obtained were analyzed by descriptive analysis method. This aspect of the study is qualitative research. In addition, quantitative data were obtained by making grouped percentages and frequencies of the answers given. It has been concluded that there is a statistically significant level according to the variables of "type of sporting stage" and "frequency of doing sports", and it does not differ statistically according to "gender", "type of high school" and "age".

Keywords: Sport, Motivation, Secondary School Students, Success

1. GİRİŞ

Gelişen teknoloji çağıyla insanlar ve özellikle teknoloji bağımlısı gençler değişen beslenme alışkanlıklarıyla da hareketsiz bir hayata doğru yol alırken, zihinsel aktivitelerde kayıplar bilimsel olarak ortaya çıkmaktadır. Hareketsiz yaşam kilo sorunlarına yol açarken bunun yanında zihinsel tembelliği de beraberinde getirmektedir. Bu da sporun insanın beden ve zihin kalitesindeki önemini her geçen gün arttırmaktadır.

Son yıllarda bilim ve teknolojideki baş döndürücü gelişmelere paralel olarak spor aktivitelerinin insan yaşamındaki önemi de giderek artmaktadır. Çünkü spor, bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişmelerine katkıda bulunan bir bilim dalıdır. Bu nedenle bu disiplinin çeşitli eğitim düzeylerinde ve bilimsel bir yaklaşım içinde ele alınması ve bilincin oluşturulması gerekmektedir (Tosun vd., 2015).

Toplumumuzda spor yapma alışkanlığının yeterli seviyede olmadığı görülmektedir. Bunun nedenleri arasında çocuk yaşlarda beden eğitimi dersine karşı geliştirilen olumsuz tutumun etkisinin olduğu araştırmalar neticesinde ortaya konulmuştur. Dolayısıyla beden eğitimi dersine karşı olumsuz tutum geliştiren öğrencilerin ileriki yaşantılarında da bu tutumu devam ettirdikleri ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin tutumlarının bilinmesi, eğitim kurumlarının genel ve özel amaçlarına ulaşılmasında, öğrencilerde istenen davranışlar geliştirilmesinde ve uygulanan müfredat programlarının değerlendirilmesinde önem taşımaktadır.

2.SPOR

Spor, insanlık tarihinin başlangıcına kadar uzanan bir geçmişe sahip olup toplumsal yaşantımızın vazgeçilmez bir olgusudur. Çağlar boyunca insanlık yaşama koşullarını düzelterek geliştirdikçe bununla sıkı ilişkisi bulunan hareket tarzlarında da değişiklikler olmuştur (Alpman, 1972).

Spor, her ülkede ve dönemde önemli bulunmuş ve içinde gerçekleştiği toplumun sosyal yapısına ve siyasal yönetimlerine bağlı olarak biçimlenmiştir. Spor faaliyetlerinin temel amacı; insanların fiziki, sosyal, psikolojik, kültürel ve zihinsel gelişmelerine katkıda bulunarak topluma sağlıklı nesiller kazandırmaktır. Ayrıca, uluslararası alanda ülkenin tanıtımına katkıda bulunacak elit sporcular yetiştirilmesi de spor faaliyetlerinin amaçları arasındadır. Spor; ırk, din, mezhep ayrımına karşı bir araçken, zamansız ve yersiz yapılan bir hareket veya söyleyle doğasına aykırı bir sekle dönüşebilmektedir. Bu çelişki, sporun tanımlarına da yansımıştır (TBMM Komisyon Raporu, 2005).

Çağımızda toplumların refah ve kültür düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan spor, sosyal ve kültürel hayatta giderek önemli olmaktadır. Özellikle gelişmiş ülkelerde, sporla ilgili faaliyetlerin 'seyir' yerine 'aktif katılım' yönünde geliştiğini görülmektedir (İmamoğlu, 1992).

Beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, düzenli bir hayat tarzına sahip olma, sağlıklı beslenme düzeni gibi özellikler genellikle spor kavramı içinde yer almaktadır. Yine bir tanıma göre spor; insanın doğayla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı-araçsız savaş yöntemlerini boş zamanındaki artışa bağlı olarak tek tek ya da topluca barışçı biçimde ve benzetim yoluyla oyun, oyalama ve isten uzaklaşma için kullanılmasına dayalı estetik teknik fizik yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir (Fisek, 1980). Bilindiği gibi

spor, iradeyi güçlendirerek insanın kendi kendine güvenini kazanmasını sağlayarak şahsiyetinin oluşmasını da kolaylaştırır. Kendi kendine güven duygusunun kazanılması başarı için şarttır. Spor ferdin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktördür (DPT, 1983). Bu etkileriyle sporun bu özelliği başka hiçbir alanda bulunmamaktadır.

Bu nedenledir ki spor tüm dünyada önemsenmiş ve okul programlarında yerini almıştır. Ancak spor, gelişim suresi içinde zaman zaman savaşa hazırlık amacıyla da yapılmıştır. Günümüzdeki modern spor anlayışı ise fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişim özelliklerini kazandırması ve insanların yaşam kalitelerini arttırmaya yöneliktir (Sunay, 2000). Bir başka tanımda ise Özmen (1999) “spor; kişiliğin oluşumu ve karakter gelişimini sağlamak amacı ile önerilen disiplin, yöneticilerin enerjiyi biçimlendirmek için kullandıkları yöntemdir” demektedir.

Sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmanın başlıca unsuru insan gücüdür. İnsanların günlük yaşamlarını devam ettirebilmeleri, fiziksel ve ruhsal gelişmelerini sağlamaları için beslenme, uyuma, barınma gibi ihtiyaçları yanında bedensel hareket içinde bulunmaları da gereklidir. Spor faaliyetlerinin vücut yapısını geliştirici ve eğitici rolünün yanında, fikir ve ruh sağlığında da önemli bir rolü vardır. Özellikle genç nesillerin yapıcı ve yaratıcı olmasında, sosyal kaynaşmada ve milli dayanışmanın sağlanmasında sporun sosyal ve kültürel kalkınmada katkısı pek çoktur. Bu açıdan, etkili ve çekici bir eğitim unsuru olan spora fonksiyonel ve modern eğitim modelinde, planlama faaliyeti içerisinde gereken önemin verilmesinde fayda vardır. “Spor” hareket faktörünün her çeşidini ve bütün prensiplerini kapsar (Yergin, 2002).

3.EĞİTİM

Eğitim, bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istenilen davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir (Demirel, 2005). Bireyin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını kazanmasında etkili olan (Demirel vd., 2006); bilgi, inanç ve becerileri öğrenme, öğretme ve geliştirmeyi içeren sosyal bir bilimdir (Yılman, 2006).

Başka bir tanıma göre ise eğitim, bireyin beklentisi ve gereksinimlerine dönük, sürekli ve kalıcı bir davranış değişikliği ve öğretim etkinliklerinin gerçekleştiği bir yasama alanı olarak kavramlaştırılabilir (Aydın, 2000).

Eğitim işlevinin en yoğun olarak öğrencilere aktarıldığı kurumlar okullardır.

3.1.Eğitim- Öğrenme İlişkisi

Organizmanın yaşamını sürdürebilmesi, büyük ölçüde çevresindeki değişmelere başarılı olarak uyum sağlama yeteneğine bağlıdır. Etkin uyum sağlama ise öğrenmeyle mümkündür.

Eğitim, geçerli öğrenmelerin oluşturulmasıyla gerçekleştirilmektedir. O halde eğitime kısaca, istendik öğrenmeleri oluşturma süreci demek de mümkündür. Eğitim ister kasıtlı olarak okullarda yapılsın (formal eğitim), isterse gelişigüzel bir biçimde bireyin içinde yaşadığı tüm çevrede yapılsın (informal eğitim), sadece istendik nitelikte davranış değişmelerinin oluşturulmasını yani geçerli öğrenmeleri kapsar. Okullarda kazanılan kopya çekme, argo konuşma vb. davranışlar ise istenmedik nitelikte davranışlardır ve eğitimin hatalı yan ürünü olarak ortaya çıkabilir (Senemoğlu, 2002).

3.2.Eğitimin Önemi ve Amacı

Eğitimin; toplumu kurucu, koruyucu, geliştirici, denetleyici ve ona kimlik kazandırıcı role sahip olduğu gerçeği daha iyi anlaşılmalı, giderek gündelik hayatta bir etkileşim biçimi olmanın ötesinde, anlam ve önem kazanmaya başlamıştır (Özpolat, 2005). Bu durum, eğitime duyulan ihtiyacın şiddetini artırmış olup, günümüzde yaşanan hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, doğal olarak çeşitli alanları etkisi altına almakta, birçok kurum ya da örgütsel yapıların yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğunu doğurmaktadır. Geleceğin toplum yapısı, eğitim sistemlerinin ve politikasının belirleyeceği planla yetişecek insan gücü kaynakları ile şekillenecektir (Üstün, 2005).

4. MOTİVASYON VE BAŞARI

Genel olarak bireyi harekete geçiren içsel ve dışsal güçler ‘güdü’ olarak tanımlanmaktadır (Öğülmüş,1991). Başka bir tanıma göre ise motivasyon, bir insanda meydana gelen ilk isteklerin ve dileklerin seçilmesinde, öncelik sırasına konulmasında, planlanmasında ve başarılı ya da başarısız bir şekilde ifa edilmesinde kullanılan bilişsel ve motor süreçleri harekete geçiren, yönlendiren koordine eden, artıran, sonlandıran ve değerlendirmesini yapan, dinamik olarak değişen kümülâtif bir hareketlenmedir (Dörnyei, 2001). Öğrenme yaşantıları yanında, farklı kişilik özellikleri, çevresel etkenler, önceki yaşantılar, benlik kavramı, fiziksel iyi olma durumları motivasyonla ilişkilidir (Wu, 2003).

İdeal olarak başarılı olmaya dönük bir anlayışa sahip olan kişi, içinde bulunduğu durumda başarısızlık sergiliyorsa, bu durum bilişsel bir uyumsuzluğu beraberinde getirir. Bu durumda kişinin ideal davranışına ulaşma çabası içine girmesi, motivasyonel bir sürecin başladığı anlamına gelir (Cüceloğlu, 2009).

Başarı, okul ortamında belirli bir ders ya da akademik programlardan bireyin ne derece yararlandığının bir göstergesidir (Carter vd., 1973). Başarı istenilen bir sonuca ulaşma yönünde bir ilerlemedir (Wolman, 1973). Eğitimde başarı denildiğinde ise genellikle, okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenlerce takdir edilen notlarla, test puanlarıyla ya da her ikisi ile belirlenen beceriler veya kazanılan bilgilerin ifadesi olan “Akademik Başarı” kastedilmektedir (Carter vd.,1973).

5. YÖNTEM

Bu araştırmada, anket yöntemi uygulanmıştır. Bu yaklaşımla elde edilen bilgiler kullanılarak sonuca ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları örneklem içine giren çalışanlara ulaşılarak basılı soru kâğıdı üzerinden uygulanmıştır ve veriler 15 gün içinde toplanmıştır. Veriler elektronik olarak SPSS 15.0 yazılımına aktarılmıştır.

5.1.Araştırma Soruları

- ✓ Spor aktivitelerinin meslek lisesi öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisi nasıldır?
- ✓ Spor aktivitelerinin meslek lisesi öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisi cinsiyet, yaş, lise türü, spor yapma sıklığı ve spor yaptığı kademe türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

5.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu gönüllülük esasına dayalı olarak katılan 2017-2018 eğitim öğretim yılında Hereke Kız Meslek Lisesi ve Hereke Anadolu Lisesi’nde öğrenimine devam eden 246 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Araştırma kapsamında ki öğrencilere ilişkin demografik bilgiler

		f	%
Cinsiyet	Kadın	187	76,0
	Erkek	59	24,0
	Toplam	246	100,0
Yaş	14	8	3,3
	15	83	33,7
	16	97	39,4
	17 ve üstü	58	23,6
	Toplam	246	100,0
Lise Türü	Meslek	107	43,5
	Anadolu	139	56,5
	Toplam	246	100,0
Spor Yapma Sıklığı	Her gün	33	13,4
	Haftada 1kez	58	23,6
	Haftada 2-3 kez	58	23,6

	Haftada 4-5 kez	31	12,6
	Hiç	66	26,8
	Toplam	246	100,0
Spor Yaptığı Kademe	Amatör	146	59,3
	Profesyonel	16	6,5
	Hiç spor yapmadım	84	34,1
	Toplam	246	100,0

Tablo 1'e göre araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin %76,0'sı kadın, %24,0'u erkek öğrenciden oluşmaktadır. 14 yaşında öğrenci sayısı 3,3, 15 yaşında öğrenci sayısı 33,7, 16 yaşında öğrenci sayısı 39,4, 17 ve üstü yaş 23,6 olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin %43,5'i meslek lisesi, %56,5'i de Anadolu Lisesi mezunudur. Öğrencilerin spor yapma sıklığı incelendiğinde her gün spor yapanların oranı %13,4, haftada bir kez ve iki-üç kez yapanların oranlarının % 23,6 olarak aynı oranda görüldüğü, haftada 4-5 kez spor yapanların %12,6 ve hiç yapmayanlarının oranının ise %26,8 olduğu görülmüştür. Spor yaptığı kademe olarak Amatör spor yapanların %59,3, Profesyonel spor yapanların %6,5 ile hiç spor yapmayanların %34,1 olarak görülmüştür.

5.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Ortaöğretim öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına spor aktivitelerinin etkisini, ayrıca araştırma yapılan öğrencileri ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen Spor Aktiviteleri Başarı ve Motivasyon Ölçeği (SABMÖ) kullanılmıştır. Ölçekte yer alan 19 maddenin güvenilirliğini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonucunda Cronbach's Alpha değeri 0.81 olarak bulunmuştur.

5.4. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin analizinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama, standart sapma ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın çıktığı durumlarda gruplar arasında farkın kaynağını belirlemek için post-hoc testlerden Tukey testi kullanılmıştır.

6. BULGULAR

Bu kısımda öğrencilerin başarı ve motivasyonlarına spor aktivitelerinin etkisini ve bu etki düzeylerinin cinsiyet, yaş, lise türü, spor yapma sıklığı, spor yapılan kademe türü değişkenlerine göre değişip değişmediğini ortaya koyan bulgulara yer verilmiştir.

Tablo2. Öğrencilerin Spor Aktivitelerinin Başarı ve Motivasyona Etkisine İlişkin Görüşlerine Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

	Madde	\bar{X}	SS
SABMÖ	Spor aktiviteleri öğrencinin özgüveni arttıracığını düşünüyorum	3,89	1,277
	Spor aktiviteleri öğrencinin motivasyonu artırır	4,01	1,095
	Spor aktiviteleri öğrencinin stres ile başa çıkabilmesini sağlar	3,90	1,168
	Spor aktiviteleri öğrencinin takım ruhunun gelişmesine katkı sağlar	3,94	1,173
	Spor aktiviteleri öğrencinin liderlik becerisini geliştirir	3,67	1,239
	Spor aktiviteleri öğrencinin eğitimdeki başarısını etkilemez	3,06	1,378
	Spor aktiviteleri öğrencinin sorumluluk bilincini artırır.	3,91	1,200
	Spor aktiviteleri öğrencinin öfkelerini kontrol etmesini sağlar	3,63	1,299
	Spor aktiviteleri öğrencinin yaratıcılığını arttırmaz	2,41	1,264
	Spor aktiviteleri öğrencinin girişimciliğini artırır	3,74	1,222
	Spor aktiviteleri öğrencinin iletişim becerisini kazandırmaz	2,41	1,287
	Spor aktiviteleri öğrencinin fiziksel zindeliğini artırır	4,14	1,136
	Spor aktiviteleri öğrencinin kültür seviyesini artırır	3,69	1,234
	Spor aktiviteleri öğrenciye disiplinli çalışmayı kazandırır	3,82	1,260
	Spor aktiviteleri öğrencinin sanatsal yeteneğini artırır	3,41	1,296
Spor aktiviteleri öğrencinin zihinsel zindeliğini artırır	3,83	1,143	

	Spor aktiviteleri öğrencinin zamanını alan bir etkinliktir.	2,88	1,416
	Spor aktivitelerinin sayesinde yeteneklerimin farkına varıyorum	4,01	1,105
	Spor aktivitelerinin yararlı olduğunu düşünmüyorum	2,12	1,535
Toplam		3,52	

Tablo2’de öğrencilerin başarı ve motivasyonlarına spor aktivitelerinin etkisine ilişkin görüşleri incelendiğinde, en yüksek ortalamanın “Spor aktiviteleri öğrencinin fiziksel zindeliğini artırır” ($X=4,14$) ve en düşük ortalamanın ise “Spor aktivitelerinin yararlı olduğunu düşünmüyorum” ($X=2,12$) olduğu bulunmuştur. Ulaşılan bu bulgular öğrencilerinin spor aktivitelerinin öğrencilerin başarı ve motivasyonuna etkisine yönelik görüşleri puan ortalamalarının yüksek oldukları söylenebilir. ($X= 3,52$)

Tablo 3. Cinsiyet, Lisel Türü, Yaş, Spor Yapma sıklığı, Spor Yapılan Kademe Türü Değişkenlerine Göre Spor Aktivitelerinin Öğrencinin Başarı ve Motivasyonuna Etkisine İlişkin Bağımsız Gruplar t Testi ile Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler		X	ss	f	p	t
Cinsiyet	Kadın	3,4695	,58526	,260	,163	-1,336
	Erkek	3,5897	,65415			
Lise Türü	Meslek	3,4993	,51301	3,591	,982	,022
	Anadolu	3,4975	,66638			
Değişkenler		X	ss	F	p	Tukey
Yaş	14	3,6053	,24364	2,109	,100	
	15	3,3640	,65984			
	16	3,5632	,56697			
	17 ve üstü	3,5672	,59128			
Spor Yapma Sıklığı	Hergün	3,5774	,66905	4,362	,002*	1-5
	Haftada 1kez	3,5535	,57590			2-5
	Haftada 2-3 kez	3,6652	,46102			3-5
	Haftada 4-5 kez	3,5229	,68231			4-5
	Hiç	3,2520	,60571			
Spor Kademe Yaptığı	Amatör	3,5865	,57906	4,273	,015*	1-3
	Profesyonel	3,4803	,72238			
	Hiç spor yapmadım	3,3484	,59819			

* $p<0,05$

Tablo3’teki bulgular öğrencilerinin spor aktivitelerinin başarı ve motivasyonlarına etkisine yönelik görüşlerinin spor yapma sıklığı [$f=-4,362$, $p=.002$] değişkenine göre farklılaştığını göstermektedir. Bu farklılık spor yapma sıklığı “Hiç” olan öğrencilerden kaynaklandığı Tukey testi sonucu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerinin spor aktivitelerinin başarı ve motivasyonlarına etkisine yönelik görüşlerinin spor yaptığı kademe türü değişkenine, [$f=-4,273$ $p=.015$] göre de farklılaştığı görülmüştür. Bu farkın spor yaptığı kademe türü “hiç spor yapmadım” olan gruptan kaynaklandığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin spor aktivitelerinin başarı ve motivasyonlarına etkisine yönelik görüşlerinin cinsiyet, lise türü, yaş değişkenlerine göre istatistiki olarak farklılaşmadığı görülmüştür.

7. SONUÇ

Sağlığın korunmasında, yalnızlıkla baş etmede ve sosyalleşmede önerilen spor; rekreasyon etkinlikleri içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle spor, resim ve müzik aktivitelerinin toplumsallaşma üzerine etkileri karşılaştırıldığında; sporun resim ve müziğe göre daha etkili olduğu görülmüştür (Ökmen vd.,2009). Spor etkinlikleri aracılığı ile bireylerin kazanma ve kaybetmeyi kabullenmeyi, paylaşmayı, yardımlaşmayı, başkalarının görüş ve düşüncelerine saygı göstermeyi öğrendikleri, kişilerin birlikte çalışmaları sonucunda da sosyal sorumluluk duyguları geliştiği, sosyal sorumluluk duygusunun gelişmesi sonucu da toplumda sosyalleşme sürecinin sağlandığı belirtilmiştir (Şahan, 2008).

Araştırma sonucunda spor aktivitelerinin öğrencilerin başarı ve motivasyon ölçek puan ortalamalarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Bulunan bu değerler öğrenci görüşlerine göre spor aktivitelerinin öğrencilerin genel olarak başarı ve motivasyonun da etkin olduğu söylenebilir. Anket sonuçlarında öğrencilerin spor ile amatörce uğraştıkları görülmüştür. Tablo 1 incelendiğinde araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin çoğunluğunun kadın öğrencilerden oluştuğu, Anadolu Lisesi öğrencisi olduğu, öğrencilerin spor yapma sıklığının haftada bir kez ve iki-üç kez yapanların oranlarının % 23,6 bununla birlikte hiç spor yapmayan seçeneğini işaretleyen öğrencilerin oranının ise %26,8 olduğu görülmüştür. Bu oran spor yapanların toplam oranının yüksek olması sebebiyle spor aktivitelerinin öğrencilerin başarısı üzerinde etkili olduğu düşünülebilir.

Tablo2’de öğrencilerin başarı ve motivasyonlarına spor aktivitelerinin etkisine ilişkin görüşleri incelendiğinde “Spor aktiviteleri öğrencinin fiziksel zindeliğini arttırır” ibaresinin en yüksek ortalamaya sahip olduğu, “Spor aktivitelerinin yararlı olduğunu düşünmüyorum” oranının ise en düşük ortalamaya sahip olması sebebiyle öğrencilerinin spor aktivitelerinin başarılarını etkilediği yorumuna ulaşılabilir.

Makalenin araştırma soruları olan 1. sorusu “Spor aktivitelerinin meslek lisesi öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisi nasıldır?” anket sonuçları incelendiğinde spor aktivitelerinin öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisinin yüksek olduğu anket sonuçlarında görülmüştür. 2. sorusu olan “Spor aktivitelerinin meslek lisesi öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisi cinsiyet, yaş, lise türü, spor yapma sıklığı ve spor yaptığı kademe türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? sorusu incelendiğinde anket sonuçlarına göre “cinsiyet, lise türü ve yaş değişkenlerine göre ise istatistiki olarak farklılaşmadığı” görülmüştür.

Bu çalışma konusu bir alt araştırma çalışması olarak 2015 yılında Uluslararası Meslek Yüksek Okulları (UMYOS2015) “Spor Aktivitelerinin Üniversite Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyonunu İle İlişkisi” adıyla sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- ALPMAN, C. (1972). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitim ve Çağlar Boyunca Gelişimi. Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları 1. 1.Baskı İstanbul.
- AYDIN, A. (2000). Sınıf Yönetimi. İstanbul, Alfa Yayın Basımevi
- CARTER V, Good E. (1973). Dictionary of Education. 4nd ed, New York, McGraw Hill Book Company,
- CÜCELOGLU, D. (2009). Kastamonu Eğitim Dergisi 33–46 Ocak, Cilt:17 No:1.
- DEMİREL, Ö. (2005). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Sanatı, 8.Baskı, Pegem A Yayıncılık
- DEMİREL Ö, KAYA Z. (2006).Eğitim Bilimlerine Giriş. 1. Baskı, Ankara, Pagem Yayıncılık,
- DÖRNYEİ, Z. (2001). Teaching and Researching Motivation. Longman, Essex..
- DEVLET PLANLAMA TESKİLATI (1983). IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Gençlik ve Spor Özel İhtisas Komisyonu, Spor Komisyon Raporu. Ankara
- FİŞEK, K. (1980). Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Acısından Spor Yönetimi. S.B.F Basın Yayın Yüksekokulu yayınları, Ankara
- İMAMOĞLU, A.F.(1992). İki binli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim fakültesi Dergisi. Cilt,8.Sayı,1.Ankara
- TBMM KOMİSYON RAPORU (2005).TBMM Türk Sporunda Şiddet, Şike, Rüşvet ve Haksız Rekabet İddialarını Araştırma Komisyonu Raporu, Donem;22, Yasama Yılı;3 Rapor no.956.

- SUNAY, H. (2000). Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması, Milli Eğitim, Eğitim-Kültür-Sanat dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: sayı 147
- ÖĞÜLMÜS, S. (1991). Eğitimde Güdülenme, Öğrencilerin Öğrenmeye Güdülenmesi, Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi,
- ÖZMEN, O. (1999). Çağdaş Spor Eğitim Üçgeni. Bağışan Yayınevi.2.Baskı. Ankara
- ÖZPOLAT, A. (2005) Öğretmenlik Mesleğindeki Değişmelerin Tarihsel-Toplumsal Bağlamı, Milli Eğitim, Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, Bahar 2005, (33): 166. [yıl 2005 Kasım 20] URL:<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/orta3-Özpolat.htm>. 20.11.2005.
- SENEMOĞLU, N. (2002).Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya. Ankara, Gazi Kitabevi
- TOSUN, A., DEMİR, B., UÇKUN,G.,KONAK,O. (2015). Spor Aktivitelerinin Üniversite Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyonu İle İlişkisi
- ÜSTÜN, A. (2005). Bilgi Kurumlarının Eğitimde Yeniden Yapılanmadaki İşlevi. URL:<http://www.archimac.org/JAS/JAS2001/JAS03/02.spml>. 2005
- WOLMAN, B. (1973). Dictionary Of Behavioral Science, New York, Van Nostrand Company,
- WU, X. (2003), Intrinsic Motivation and Young Language Learners: The Impact of The Class, 20. Room Environment, System
- YERGİN, S. (2002). Beden eğitim ve sporun önemi. Çağdaş Eğitim
- YILMAN, M. (2006). Sınıf Yönetimi. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.